

לעורר לבב רודפי האמת אשר בורחים מטבע אנשים המתעבים כל מעשת הטוב לרע, להבזות עושי טוב בעיני ההמון, ויש אשר יאמרו: 'ראה זה דבר חדש הוא' למען הבעית את כל ההמון את כל דבר חדש. לכם, רודפי האמת והצדק, ארבה עוד מילין לפרסם את איש האלקי העושה גדולות בארץ בגודל השגתו בנסתרות (הבעש"ט). הנה שמעתי מנאמני רוח אשר פעם אחת דרש לתלמידיו בענין כוונת המקווה, הנדפס כעת בסיפור אדמו"ר [אדונו מורנו ורבנו] הזקן. ותלמידיו היו גאוני ארץ בנגלה ונסתר. ואמרו לו: "רבנו, הנה בכתבי האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה], כתיב הכוונות באופן אחר מכוונות אשר אדונינו מגלה לנו. וכאשר שמע דיבור זה מפיהם, תיכף השליך ראשו לאחוריו, ופניו נעשה לפיד אש, ועיניו בולטות כדרכו בהפשטות הגשם (התפשטות הגשמיות), בעת עליתו בעולמות העליונים. ונפל על תלמידיו פחד ורעדה גדולה. ובקצה השולחן ישב

לעורר לנצח רודפי האמת אשר בורחים מטבע אנשים המתעבים כל מעשה הטוב לרע להבזות עושי טוב בעיני ההמון, ויש אשר יאמרו: 'ראה זה דבר חדש הוא' למען הבעית את כל ההמון את כל דבר חדש. לכם, רודפי האמת והצדק, ארבה עוד מילין לפרסם את איש האלקי העושה גדולות בארץ בגודל השגתו בנסתרות (הבעש"ט). הנה שמעתי מנאמני רוח אשר פעם אחת דרש לתלמידיו בענין כוונת המקווה, הנדפס כעת בסיפור אדמו"ר [אדונו מורנו ורבנו] הזקן. ותלמידיו היו גאוני ארץ בנגלה ונסתר. ואמרו לו: "רבנו, הנה בכתבי האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה], כתיב הכוונות באופן אחר מכוונות אשר אדונינו מגלה לנו. וכאשר שמע דיבור זה מפיהם, תיכף השליך ראשו לאחוריו ופניו נעשה לפיד אש ועיניו בולטות כדרכו בהפשטות הגשם נעם עליתו בעולמות העליונים ונפל על תלמידיו פחד ורעדה גדולה ונקה השולחן ישב ר' נחמן הרעדקער כי הי' צעיר שבתלמידים והנה על ר' נחמן הנ"ל נפל תרדימה גדולה עד שאין יכול בשום אופן להתאפק מלישן. והיצר לו מזה מאד, כי זה באמת בזיון גדול שהבעש"ט עוסק בעליות כשמהוכל תלמידיו יושבים בפחד ורעדה והוא ירדה אלל השולחן הסהור ופתח בידיו בחזק את עיניו וזלזל זה לא הועיל לו כ"א שגדס וישן בתרדימה גדולה ונחמד שינוי חלם לו איך שהוא הולך בחוץ ורואה עם רב רצים צמחיות גדול ורץ גם הוא אחריהם ושאל אותם מהו מרוצתם. ואמרו לו בחפזן גדול: "וכי אינו ידוע לך שרבינו הקדוש ידרוש מיד?" ושאל אותם: "מי הוא הרב אשר בעבורו הוא החרד?" [החרדה] הגדולה הזאת?" ומצד החפזן הגדול לא ענהו על זה כלל. והלך אחריהם עד שבא לבית גדול ומהודר מאוד, עד שמעולם לא ראה הידור כזה והבית מלא מפה לפה אנשים, אשר לפי ראות פניהם הם גדולי עולם. ובבית הזה הרעש יותר גדול מבחוץ. ושמע שהכל אומרים בפחד ושמחה גדולה: "תיכף ידרוש לנו רבינו הקדוש רזין דאורייתא." ובתוך כך בא הבעש"ט והתחיל לדרוש הדרוש הזה בכוונות המקו' [המקוה]. ועמד לנגדו איש רך בשנים וסתר את דברי הבעש"ט. ושאל: "מי הוא זה?" ואמרו: שהוא האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה]. ונמשך הפילפול זמן רב עד ששמע איך שהאריז"ל [שהאלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה] הודה לדברי הבעל שם טוב. ובתוך כך הקיץ ר' נחמן משנתו. ותיכף ישב הבעש"ט ואמר: "נחמן, אני לקחתי אותך לעד בדבר הזה. תעיד עם מי הדין. האם לא הודה לי האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה]?" ואח"כ [ואחר כך] סיים הדרוש והלך לו. הביטה נא האיש הקדוש הלזה לא הסתיר לפניו גשם (גשמיות) עוה"ז [עולם הזה] כי במעט רגע הפשיט א"ע [את עצמו] מחזוי דהאי עלמא (מראיית העולם הזה), כלומר מראייה גשמית) כי הגשם חלף הלך לו ונתעלה ברום המעלות עליונים במתיבתא דרקיע (בישיבה של מעלה). ומה שכינו לו בשם בעש"ט אינו כמו שהעולם סוברים שמשמש בשמות הקדושים. רק נוראות מפעלותיו היה מצד 'ותגזר אומר ויקם לך' (איוב כב, כח), שהקב"ה גוזר, והצדיק מבטל. ושמך הקדוש בעש"ט נגזר ממ"ש [ממה שכתוב] 'טוב שם משמן הטוב' (קהלת ז, א) כי הי' שמו נודף כאפרסמון טוב בכל עולמות עליונים. ודי בהערה הזאת:

ר' נחמן הרעדקער כי הי' צעיר שבתלמידים. והנה על ר' נחמן הנ"ל נפל תרדימה גדולה עד שאין יכול בשום אופן להתאפק מלישן. והיצר לו מזה מאד, כי זה באמת בזיון גדול שהבעש"ט עוסק בעליות נשמה וכל תלמידיו יושבים בפחד ורעדה [צ"ל: ורעדה], והוא ירדם אצל השולחן הסהור. ופתח בידיו בחזק את עיניו, אבל כל זה לא הועיל לו, כ"א [כי אם] שנרדם וישן בתרדמה גדולה. ובתוך שנתו חלם לו איך שהוא הולך בחוץ, ורואה עם רב רצים במהירות גדול. ורץ גם הוא אחריהם, ושאל אותם מהו מרוצתם. ואמרו לו בחפזן גדול: "וכי אינו ידוע לך שרבינו הקדוש ידרוש מיד?" ושאל אותם: "מי הוא הרב אשר בעבורו הוא החרד?" [החרדה] הגדולה הזאת?" ומצד החפזן הגדול לא ענהו על זה כלל. והלך אחריהם עד שבא לבית גדול ומהודר מאוד, עד שמעולם לא ראה הידור כזה. והבית מלא מפה לפה אנשים, אשר לפי ראות פניהם הם גדולי עולם. ובבית הזה הרעש יותר גדול מבחוץ. ושמע שהכל אומרים בפחד ושמחה גדולה: "תיכף ידרוש לנו רבינו הקדוש רזין דאורייתא." ובתוך כך בא הבעש"ט והתחיל לדרוש הדרוש הזה בכוונות המקו' [המקוה]. ועמד לנגדו איש רך בשנים וסתר את דברי הבעש"ט. ושאל: "מי הוא זה?" ואמרו: שהוא האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה]. ונמשך הפילפול זמן רב עד ששמע איך שהאריז"ל [שהאלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה] הודה לדברי הבעל שם טוב. ובתוך כך הקיץ ר' נחמן משנתו. ותיכף ישב הבעש"ט ואמר: "נחמן, אני לקחתי אותך לעד בדבר הזה. תעיד עם מי הדין. האם לא הודה לי האריז"ל [האלוהי רבי יצחקי (לוריא) זכרנו לברכה]?" ואח"כ [ואחר כך] סיים הדרוש והלך לו. הביטה נא האיש הקדוש הלזה לא הסתיר לפניו גשם (גשמיות) עוה"ז [עולם הזה] כי במעט רגע הפשיט א"ע [את עצמו] מחזוי דהאי עלמא (מראיית העולם הזה), כלומר מראייה גשמית) כי הגשם חלף הלך לו ונתעלה ברום המעלות עליונים במתיבתא דרקיע (בישיבה של מעלה). ומה שכינו לו בשם בעש"ט אינו כמו שהעולם סוברים שמשמש בשמות הקדושים. רק נוראות מפעלותיו היה מצד 'ותגזר אומר ויקם לך' (איוב כב, כח), שהקב"ה גוזר, והצדיק מבטל. ושמך הקדוש בעש"ט נגזר ממ"ש [ממה שכתוב] 'טוב שם משמן הטוב' (קהלת ז, א) כי הי' שמו נודף כאפרסמון טוב בכל עולמות עליונים. ודי בהערה הזאת:

אמרתי ברעיוני מה טוב במוסר ומדות יצא לנו בהתגלות להבאים אחרינו מפעלות אלקים מסיפורי נפלאות מהאיש המופת. אמרתי חובה עלינו לגלות תכונתו לדור אחרון, ואם נחשה ומצאנו עון: